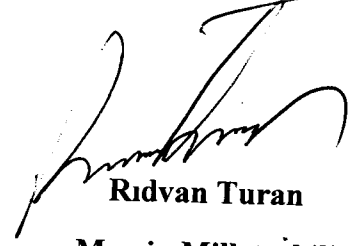

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ridvan Turan
Mersin Milletvekili

Teknolojinin hızla geliştiği 21. yy. da iletişim, gerekli ve önemli olmakla birlikte temel bir insan hakkıdır. Dijital medya da günümüzde insanlar arasında iletişim kurmanın önemli araçları arasında yer almaktadır. İnsanlar dijital medya aracılığıyla gündelik iletişimlerini sağlarken dış dünyada meydana gelen siyasi, sosyal, kültürel, ekonomik vb. gelişmeleri takip etmektedir. Siyasi gelişmelerin dijital medya aracılığıyla takip edilmesinin Türkiye'de son yıllarda yaşanan siyasi gelişmelerin dijital medyadan öğrenme oranı hayli yüksektir. Reuters Enstitüsü'nün 2019 dijital raporuna göre haberi dijital medyadan öğrenme oranı % 83, Türkiye'de insanların haberi sosyal medya ve dijital kanallardan paylaşma oranı ise % 60'tır.

Günümüzde iletişim alanında dijital medya kullanımı, ciddi miktarlarda bir "ekonomik sermaye"ye tekabül ettiği gibi insanlar açısından da önemli oranda "sosyal sermaye" anlamına gelmektedir. Dünyada dijital medyanın yaygın kullanımıyla birlikte veri değerleri petrol değerlerini aşmaktadır. Dijital medya iletişim alanında önemli bir değer haline gelmektedir. Bugün dijital medyada sermaye egemenliği ve piyasa ekonomisi ile bütünleşen totaliter eğilimli iktidarlar, ticari ve siyasi çıkarları doğrultusunda dijital medyanın kontrolünü sağlamaya yönelik çalışmalar yürütmektedir. Öyle ki 2016 yılında ABD seçimlerinde Donald Trump'ın seçim kampanyasında günlük sadece facebook için bir milyon dolar reklam kampanyası düzenleyerek ABD vatandaşlarının seçimlerde kararlarını manipüle ettiği uzun süre ABD gündemini meşgul etmiştir. Dolayısıyla dijital medya, siyasi iktidarlar tarafından manipüle edilebilmektedir. Türkiye'de de AKP dijital medyayı toplumu manipüle etmek amacıyla kullandığı gibi geçmiş dönemlerde infial yaratan olaylar karşısında toplumun gelişmelere yönelik bilgi almasını kolay biçimde engellemiştir. 27.02.2020 tarihinde de Suriye'nin İdlib kentinde Türkiye askerlerine yönelik saldırı sonucunda en son Hatay Valiliği tarafından 33 askerin öldüğü bilgisi kamuoyunda paylaşılmıştır. Suriye saldırısı sonrasında dijital medyada kısıtlama yapılarak kamuoyunun yaşanan talihsiz olay karşısında sağlıklı bilgi alması engellenmiştir. AKP yaşanan her olay karşısında kendi siyasi çıkarlarına ters olarak gördüğü görüşlerin kamuoyunda tartışılmasını engellemektedir. Bu durum, AKP'nin siyasal, sosyal ve ekonomik sorumluluğunda olan gelişmeler neticesinde hesap vermemesiyle derinleşmektedir. AKP infial yaratan olaylar karşısında, iletişim süreçlerinde toplumun kahır ekseriyetinin tepkilerini görünmez kılmak için durumu manipüle etmektedir.

76480

Dolayısıyla en son İdlib'te yaşanan olay sonrasında dijital medyanın kısıtlanması, toplumun iletişim hakkının engellenmesine paralel olarak, toplumun AKP'nin yanlış politikalarına karşı demokratik siyasal hakkı olan hesap sorabilme hakkını engellemek anlamına gelmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) İdlib saldırısı sonrası dijital medya veya internetin kısıtlanması Cumhurbaşkanlığının kararı mıdır? Eğer Cumhurbaşkanlığının kararı ise bu kararın gerekçeleri nelerdir? Eğer Cumhurbaşkanlığı kararı değilse bu kararı hangi bakanlık veya kurumlar vermiştir?
- 2) İletişim hakkı günümüzde temel insan hakları olarak görülmektedir. İdlib saldırısı sonrası dijital medyanın kısıtlanması kararının insan haklarını ihlal eden bir karar olduğunu düşünüyor musunuz?
- 3) Dijital medyanın günümüzde iletişim hakkı açısından önemli olduğu dikkate alındığında dijital medyanın insan hakları temelinde toplumun nesnel olarak bilgiye erişmesi konusunda Cumhurbaşkanlığının herhangi bir çalışması var mıdır? Var ise bu çalışmalar nelerdir?
- 4) Dijital medyanın siyasi iktidarlar tarafından toplumu manipüle edecek bir araç olarak kullanılması veya kısıtlanmasını keyfi biçimde engelleyecek yasal düzenleme yapmak gibi çalışmalarınız var mıdır?